

1. What is a resume?
  2. Name any two forms of non-verbal communication?
  3. What are the physical barriers of communication?
  4. What is horizontal communication?
  5. What is encoding and decoding in process of communication?
  6. What is quotation?
  7. Define communication.
- Q. 2) Write Short Note (Any 4) (20)**
1. Grapevine Communication
  2. Resume
  3. E-mail
  4. Body Language
  5. Importance of Communication
  6. Disadvantages of oral communication
- Q. 3) Answer the following question in 150 words. (any 3) (30)**
- 1 Mention the types of Business letters in short.
  - 2 Write the advantages and disadvantages of Verbal Communication.
  - 2 Describe the internal and external qualities of a business letter.
  - 4 Describe the elements and process of communication.
  - 5 Explain the various forms of Non-verbal Communication.
- Q. 4) Answer the following question in 300 words. (any 2) (30)**
- 1 State and explain the types of communication in an organization.
  - 2 State the inner and outer qualities of a good business letter.
  - 3 State and explain the barriers to communication.
  - 4 What are the key points to effective listening? State the barriers to listening.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

- प्र. १. अ खालील प्रश्नांचे योग्य पर्याय निवडा. (कोणतेही १०) (१०)**
१. विविध विभांतरगत घडणारे संज्ञापन म्हणजे ..... संज्ञापन.
अ) समपातळीवर
ब) ऊर्ध्वगामी
क) अधोगामी
ड) कर्णरिषा
  २. प्रभावी श्रवणामुळे लोकांमध्ये ..... घडवून आणता येतो.
अ) बदल
ब) आव्हाने
क) माहिती
ड) शिक्षण
  ३. .... अहवाल मध्ये फक्त उपक्रमांची माहिती असून त्यामध्ये कोणत्याही सूचना पुरविल्या जात नाही.
अ) अनियामक
ब) नियामक
क) आकलनीय
ड) माहिती पुरविणे
  ४. जुन्या काळातील लोक ..... चा वापर करून एकमेकांशी संज्ञापन करत होते.
अ) धूर
ब) पाणी
क) लाकूड
ड) मेण
  ५. भांडणे सोडविणे हे ..... कौशल्य आहे.
अ) स्वयंचलित
ब) सोपे
क) अपवादात्मक
ड) अंतरवैसक्ति
  ६. डब्ल्यू. एल. ए. एन. म्हणजे ..... लोकल एरिया नेटवर्क.

प्र. ४) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तरे ३०० शब्दांत लिहा. (कोणतेही २)

(३०)

१. कोणत्याही संस्थेमध्ये घडणाऱ्या संज्ञापनाचे विविध प्रकार विस्तारित करा.
२. प्रभावशाली व्यवसायिक पत्राची अंतर्गत व बाह्य वैशिष्ट्ये लिहा.
३. संज्ञापन प्रक्रियेतील अडथळे विस्तारित करून लिहा.
४. श्रवण प्रक्रियेतील अडथळे सांगून प्रभावी श्रवणासाठी लागणाऱ्या महत्त्वाच्या बाबी लिहा.
